

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:3071

av Anders W Jonsson m.fl. (C)

Hälso- och sjukvårdsfrågor

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rätten att välja utförare oberoende av landstings- eller regiongräns ska gälla även i slutenvården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slopa remisskravet på specialistutförare i öppenvården och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur primärvårdens roll inom hälso- och sjukvården kan stärkas och hur alla patienter kan ges rätt till en ansvarig läkare i primärvården, där primärvården har ansvar att lotsa patienten rätt i vården, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett krav på att stafettläkare regelbundet ska kunskapsprövas och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att inrätta en nationell samordning som bedömer tillgång och efterfrågan på specialistläkare, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) ska ges tillsynsansvar över Rättsmedicinalverket och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En sjukvård som utgår från individens behov kräver att patientens ställning stärks genom ökat inflytande och självbestämmande. Valfrihetsreformerna som Alliansregeringen genomfört utgår just från denna princip. Under lång tid var hälso- och

sjukvården i hög utsträckning uppbyggd efter vårdapparatens och vårdgivarens behov. Tack vare Lagen om Valfrihet (LOV) har dock pendeln börjat svänga och allt fler ser att en vård organiserad kring patienten ger stora förbättringar. Centerpartiet ser behov av att fortsätta att utveckla reformen till fler områden för att stärka patientens ställning.

Valfrihet i slutenvården och slopat remisskrav

Alliansregeringens patientmaktsutredning resulterade i införandet av en patientlag som bland annat ger patienter möjlighet att välja offentligt finansierad öppenvård i hela landet. Det är en viktig reform som stärker patientmakten. Samtidigt skulle det fria valet av utförare fungera smidigare om alla landsting slopade remisskravet på specialistutförare i öppenvården. Vidare anser Centerpartiet att patienter även bör ges rätt att välja utförare inom slutenvården oberoende av landstings- och regiongräns. Utökade möjligheter att välja vårdgivare i hela landet stärker såväl patientmakten som förutsättningarna för en mer likvärdig hälso- och sjukvård

Stärk primärvårdens roll i sjukvården

Den svenska hälso- och sjukvården är sedan lång tid tillbaka fokuserad på vård i sjukhusmiljö. I jämförelse med andra länder är primärvårdens andel av vården mindre, både vad gäller antalet läkare och vårdbesök. Vård i sjukhusmiljö är dyr att driva och blir ofta splittrad för patienten. För patienterna är det snarare läkaren på vårdcentralen som utgör den viktiga kontaktpunkten med vården. Centerpartiet föreslår därför att möjligheten att ge alla patienter rätt till en ansvarig läkare i primärvården, där primärvården har i uppgift att lotsa patienten genom vården, ska ses över.

Primärvården bör lyftas fram och bli den sammanhållande länken för patienten, genom ett större ansvar och en mer samordnad roll i sjukvården. Genom att ge ett tydligt uppdrag till primärvården att slussa patienten genom vårdkedjan, ökar kvaliteten och tryggheten för den enskilde. Ett utökat ansvar för primärvården är därtill en naturlig del i att den medicinsk-tekniska utvecklingen gör att en större andel slutenvård flyttas över till öppenvården.

Kunskapsprövning

På flera håll i landet finns stora problem med bemanning av vårdpersonal, vilket resulterar i att landstingen anlitar stafettläkare. Även om det är en nödvändighet för många landsting om de ska kunna lösa bemanningen, förekommer det allt oftare att stafettläkarna hyrs in med höga kostnader och bristande kontinuitet för patienterna som följd.

Det frekventa användandet av hyrläkare utgör ett hot mot kvaliteten och skapar osäkerhet för patienterna. På många vårdcentraler där man använder stafettläkare byts de ut med korta intervall. Det kan få allvarliga konsekvenser såsom exempelvis bristande samordning med hemsjukvården och en splittrad läkemedelsförskrivning. Kontinuitet och säkerhet i vården är på så sätt nästan lika viktigt som tillgången till läkare.

Trots att frågan diskuterats under många år, har inga verkningsfulla åtgärder presenterats för hur kostnaderna för stafettläkarna ska minska. Därmed är det uppenbart att det krävs krafttag för att uppnå förändring. Eftersom stafettläkare saknar en fast arbetsgivare med ansvar för kompetensutveckling, vill Centerpartiet se över möjligheten för stafettläkare att visa att de tillgodoser kravet på regelbunden fortbildning genom regelbunden kunskapsprövning

Nationell samordning av specialistläkarkompetens

Bristen på specialistläkare är ett problem som växer i takt med de stora pensionsavgångarna som nu sker. Särskilt i landets glesbefolkade delar blir specialistläkarbristen allt mer påtaglig. Trots att läkarutbildningen har byggts ut med fler platser under senare år, kvarstår problemen. Centerpartiet anser därför att staten måste ta ett tydligare ansvar för planering och samordning av behovet av läkare. Därför bör regeringen ge Socialstyrelsen i uppdrag att inrätta en nationell samordning som bedömer tillgång och efterfrågan på läkare.

Utökat tillsynsansvar

Idag bedriver Inspektionen för Vård och Omsorg (IVO) tillsyn över verksamheter inom hälso- och sjukvården. Ett undantag utgörs dock av Rättsmedicinalverket. Centerpartiet anser att det av kvalitetsskäl är angeläget att IVO:s tillsynsansvar utökas till att omfatta även Rättsmedicinalverket.

Anders W Jonsson (C)

Staffan Danielsson (C)

Annika Qarlsson (C)